

326

Besluit van 14 juni 1991, houdende wijziging van het Verstrekkingenbesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering 1968 (Stb. 1977, 444), het Besluit erkenningsnormen dagverblijven voor gehandicapten (Stb. 1982, 725), het Besluit erkenningsnormen gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten (Stb. 1982, 726) en het Administratiebesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering (Stb. 1983, 253).

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 16 januari 1991, VMP/VA-417011, gedaan in overeenstemming met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

Gelet op de artikelen 6, 8, 8a en 16 van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Stb. 1990, 176) en op artikel 19 van de Tijdelijke Verstrekkingenwet maatschappelijke dienstverlening (Stb. 1975, 157);

Gezien de adviezen van de Ziekenfondsraad (adviezen van 27 september 1990 en 25 oktober 1990);

De Raad van State gehoord (advies van 5 april 1991, no. W13.91.0039);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 4 juni 1991, VMP/VA-418047, uitgebracht in overeenstemming met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Verstrekkingenbesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering 1968 (Stb. 1977, 444)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid, onder A, vervalt sub d;
2. In het eerste lid wordt een nieuw onderdeel B toegevoegd, luidende:
B. Hulp aan auditief gehandicapten;

B

Aan artikel 2 wordt een zevende lid toegevoegd, luidende:

7. Een instelling die hulp verleent aan auditief gehandicapten behoeft de erkenning van Onze Minister.

C

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt «sub b-d» vervangen door:
sub b en c;
2. Toegevoegd wordt een nieuw lid luidende:
5. De in artikel 1, eerste lid, onder B, bedoelde verstrekking omvat, ter bevordering en het behoud van de zelfstandigheid van de auditief gehandicapten, onderzoek, behandeling, begeleiding, verblijf en vervoer alsmede de hulponderdelen genoemd in het derde lid, een en ander in de omvang en onder de voorwaarden door Onze Minister vast te stellen;
3. In het zevende lid vervalt de zinsnede: het vanwege het dagverblijf te verrichten voorziening-gericht maatschappelijk werk;
4. In het tiende lid wordt de komma na het woord «verzorging» vervangen door het woord «en» en vervalt de zinsnede:
«alsmede het vanwege het gezinsvervangend tehuis te verrichten voorziening-gericht maatschappelijk werk».

D

In artikel 5, eerste lid, wordt: «A, C, G, I, J, K, L, N, O en Q» gewijzigd in: A, B, C, G, I, J, K, L, N, O en Q.

E

In artikel 6 wordt: «A, C, D, G, H, J, K, L, O en P» telkens gewijzigd in: A, B, C, D, G, H, J, K, L, O en P.

ARTIKEL II

Het Besluit erkenningsnormen dagverblijven voor gehandicapten (Stb. 1982, 725) wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 3, tweede lid, vervalt de zinsnede: en door zorg voor de begeleiding van en voorlichting aan het milieu van gehandicapten ter ondersteuning van deze vorming.

B

Artikel 20 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het derde lid vervalt onderdeel b.
2. In het derde lid wordt de aanduiding van onderdeel c gewijzigd in b.

C

Artikel 22 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid vervalt de aanduiding 1;
2. Het tweede lid vervalt.

ARTIKEL III

Het Besluit erkenningsnormen gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten (Stb. 1982, 726) wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 3, eerste lid, vervalt de laatste volzin.

B

Artikel 19 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het derde lid vervalt onderdeel b.
2. In het derde lid wordt de aanduiding van onderdeel c gewijzigd in b.

C

Artikel 21 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid vervalt de aanduiding 1;
2. Het tweede lid vervalt.

ARTIKEL IV

Het Administratiebesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering (Stb. 1983, 253)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 1 vervalt de aanduiding 1.

B

Artikel 2 wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel A, vervalt sub d;
2. Toegevoegd wordt een nieuw onderdeel, luidende:
B. Hulp aan auditief gehandicapten;

ARTIKEL V

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 1991;

2. In afwijking van het eerste lid treden artikel I, onder A, B, C, onderdeel 1 en 2, D en E en artikel IV in werking met ingang van 1 juli 1991.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 20 december 1988, Stb. 650

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 9 juli 1991, nr. 130.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 14 juni 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons

Uitgegeven de *zevenentwintigste* juni 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

a. Voorziening-gericht maatschappelijk werk

Met ingang van 1 juli 1988 is het voorziening-gericht maatschappelijk werk voor gehandicapten onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) gebracht, als onderdeel van de verstrekkingen «opneming en verder verblijf in een gezinsvervangend tehuis voor gehandicapten» en «plaatsing in een dagverblijf voor gehandicapten» (Stb. 1988, 295). Dit voorziening-gericht maatschappelijk werk werd daarbij omschreven als die taken die gericht zijn op het doen functioneren van de voorziening in relatie tot de in de erkenningsnormen omschreven doelstelling. Meer in het bijzonder ging het daarbij om werkzaamheden als: het leveren van een bijdrage aan de selectie en opname van toekomstige gebruikers van de voorzieningen, het adviseren van de leiding van de instellingen met betrekking tot het beleid van de voorziening en het leveren van een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering van de medewerkers in de voorziening. Deze vorm van maatschappelijk werk onderscheidde zich daardoor van een andere vorm: het direct-cliënt-gericht maatschappelijk werk. Deze laatste vorm omvatte de werkzaamheden, die direct betrekking hebben op de onmiddellijke hulpvraag van de gehandicapte en het gezin, waaruit de gehandicapte afkomstig is, ongeacht of deze verblijft in een AWBZ-gefinancierde voorziening of niet. Deze laatste vorm van maatschappelijk werk had dus eveneens betrekking op de verzekerden die gebruik maakten van gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten.

Beide vormen van maatschappelijk werk worden verleend door sociaal-pedagogische diensten, voor zover het geestelijk gehandicapten betreft en instellingen voor algemeen maatschappelijk werk, voor zover het lichamelijk en zintuiglijk gehandicapten betreft. Dit berust, voor zover het voorziening-gericht maatschappelijk werk betreft, op een samenstel van bepalingen in diverse besluiten en ministeriële uitvoeringsregelingen. In casu voor de dagverblijven voor gehandicapten op de artikelen 20, derde lid, onder b, en 22, tweede lid, van het Besluit erkenningsnormen dagverblijven voor gehandicapten (Stb. 1982, 725) en op artikel 8 van de Regeling medewerkers dagverblijven voor gehandicapten (Stcrt. 1988, 129) en voor de gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten op de artikelen 19, derde lid, onderdeel b, en 21, tweede lid, van het Besluit erkenningsnormen gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten (Stb. 1982, 726) en op artikel 7 van de Regeling medewerkers gezinsvervangende tehuizen (Stcrt. 1988, 129).

In materiële zin komt de daarin vastgelegde regeling van het voorziening-gericht maatschappelijk werk neer op het volgende:

- aan het dagverblijf en het gezinsvervangend tehuis dient ten behoeve van het voorziening-gericht maatschappelijk werk een maatschappelijk werkende verbonden te zijn.
- de omvang van diens verband met het dagverblijf of gezinsvervangende tehuis is op basis van vastgestelde minimumnormen gerelateerd aan de erkende capaciteit van de instelling.
- het dagverblijf of gezinsvervangend tehuis dient deze maatschappelijk werkende te betrekken van een sociaal-pedagogische dienst dan wel een instelling voor algemeen maatschappelijk werk op basis van een daartoe te sluiten overeenkomst.

De sociaal-pedagogische diensten respectievelijk de instellingen voor algemeen maatschappelijk werk ontvangen een vergoeding van de

genoemde instellingen voor het geleverde voorziening-gericht maatschappelijk werk.

Deze vergoeding is genormeerd en gemaximeerd in het stelsel van richtlijnen van het Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg (COTG).

Met het onder de AWBZ brengen van het voorziening-gericht maatschappelijk werk zijn de budgetten van de gezinsvervangende tehuizen en de dagverblijven voor geestelijk gehandicapten daartoe dan ook in positieve zin aangepast.

Het functioneren van het op voorziening-gericht maatschappelijk werk in deze regelingen is medio 1990 op verzoek van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur onderwerp geweest van evaluatie door de betrokken koepelorganisaties. Op basis van de verkregen informatie wordt geconstateerd, dat de overwegingen die ten grondslag lagen aan het onder de AWBZ brengen van het voorziening-gericht maatschappelijk werk zijn achterhaald. Voorts wordt vastgesteld dat de regeling een bron van (potentiële) conflicten vormt tussen met name de sociaal-pedagogische diensten enerzijds en de semimurale voorzieningen anderzijds en daarmee een ongestoorde voortgang van de dienstverlening soms in de weg staat. Daarnaast wordt gekomen tot de vaststelling, dat de regeling leidt tot – soms sterke – financiële onzekerheden bij sociaal-pedagogische diensten. Ook wordt vastgesteld dat de wijze waarop de regeling indertijd vorm heeft gekregen bij nader inzien minder opportuun is: het gaat bij voorziening-gericht maatschappelijk werk eerder om een kwalitatieve randvoorwaarde voor het functioneren van de gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten, dan om een individualiseerbaar recht waarop een individuele verzekerde aanspraak zou kunnen maken.

Op grond van het voorgaande ben ik tot de conclusie gekomen dat herziening van de regeling van het voorziening-gericht maatschappelijk werk noodzakelijk is. Bij brief van 27 juli 1990 heb ik de Ziekenfondsraad dan ook vervolgens uitgenodigd mij ter zake technisch advies uit te brengen. De Ziekenfondsraad heeft dit technisch advies uitgebracht op 25 oktober 1990 (Uitgave van de Ziekenfondsraad 1990, nr. 500).

In dit advies onderschrijft de Ziekenfondsraad de conclusie dat het gemaakte onderscheid tussen direct-cliënt-gericht en voorziening-gericht maatschappelijk werk in de praktijk moeilijk valt aan te geven. Het voorziening-gericht maatschappelijk werk zoals het soms feitelijk wordt ingevuld, bevat twee componenten: aan de ene kant het direct-cliënt-gericht maatschappelijk werk, verstrekt aan gehandicapten die gebruik maken van het dagverblijf of het gezinsvervangend tehuis en aan hun familie, en aan de andere kant beleidsondersteunende activiteiten, gericht op het goed functioneren van de voorzieningen. De Ziekenfondsraad adviseert dan ook om niet langer te spreken van voorziening-gericht maatschappelijk werk, maar de beide componenten apart te benaderen. Ten aanzien van het cliënt-gericht maatschappelijk werk concludeert de Ziekenfondsraad, dat dit het best behartigd kan blijven worden door de organisaties die deze taak tot hun doelstellingen rekenen, namelijk de sociaal-pedagogische diensten en de instellingen voor algemeen maatschappelijk werk.

Ten aanzien van de beleidsondersteunende activiteiten concludeert de Ziekenfondsraad dat de dagverblijven en de gezinsvervangende tehuizen zelf voor een adequate invulling van deze taken zorg dienen te dragen als onderdeel van het te voeren kwaliteitsbeleid. Ten aanzien van de regeling bevat dit advies in het verlengde van het voorgaande de aanbeveling om het voorziening-gericht maatschappelijk werk uit de beide genoemde verstrekkingen te verwijderen. Tevens bevat het advies de

aanbeveling om in het Besluit erkenningsnormen dagverblijven voor gehandicapten (Stb. 1982, 725), alsmede in het Besluit erkenningsnormen gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten (Stb. 1982, 726) de voorschriften die betrekking hebben op het voorziening-gericht maatschappelijk werk te laten vervallen.

In het onderhavige besluit wordt aan dit advies uitvoering gegeven. Door aanpassing van artikel 3, zevende en tiende lid, van het Verstrekkingenbesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering 1968 (Stb. 1977, 444) wordt het voorziening-gericht maatschappelijk werk uit de omschrijving van de beide verstrekkingen verwijderd. De op de beide genoemde artikelleden berustende ministeriële uitvoeringsregelingen – het Besluit dagverblijven gehandicapten Bijzondere Ziektekostenverzekeringen (Stcrt. 1985, 95) en het Besluit gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten Bijzondere Ziektekostenverzekering (Stcrt. 1984, 116) – worden aan deze wijziging aangepast.

Door aanpassing van de artikelen 20, derde lid, en 22 van het Besluit erkenningsnormen dagverblijven voor gehandicapten (Stb. 1982, 725) en van de artikelen 19, derde lid, en 21 van het Besluit erkenningsnormen gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten (Stb. 1982, 726) worden de voorschriften met betrekking tot het voorziening-gericht maatschappelijk werk verwijderd. Daardoor vervalt de verplichting voor de gezinsvervangende tehuizen en de dagverblijven voor gehandicapten om binnen hun staf een maatschappelijk werkende op te nemen; eveneens vervalt de verplichting om deze maatschappelijk werkende door middel van een overeenkomst te betrekken van een sociaal-pedagogische dienst dan wel een instelling voor algemeen maatschappelijk werk. De op deze besluiten berustende ministeriële uitvoeringsregelingen worden eveneens aangepast.

Er is voor gekozen deze wijziging te laten terugwerken tot en met 1 januari 1991. Aan de desbetreffende instellingen is via de koepelorganisaties bericht dat per die datum wijziging in de bovenstaande zin zal plaatsvinden. Ter uitvoering van die besluitvorming is het COTG verzocht om de richtlijnen voor gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten aan deze wijzigingen aan te passen. Als gevolg daarvan is de budgetbasis van de gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten per 1 januari 1991 verlaagd in evenredigheid met de omvang van het voorziening-gericht maatschappelijk werk. Voorts is in de subsidieregeling voor de sociaal-pedagogische diensten voor het jaar 1991 door de Ziekenfondsraad een voorziening opgenomen in de vorm van een continuïteitsgarantie welke het de dagverblijven en gezinsvervangende tehuizen voor geestelijk gehandicapten mogelijk maakt, zo zij dit wensen, voorziening-gericht maatschappelijk werk van de sociaal-pedagogische dienst te betrekken in dezelfde omvang als voor 1 januari 1991. Het subsidie-kader voor de sociaal-pedagogische diensten is mede daartoe verhoogd met het bedrag dat in 1990 gemoeid was met het voorziening-gericht maatschappelijk werk. Aan de terugwerkende kracht zijn daardoor geen nadelige gevolgen verbonden, noch voor de verzekerden, noch voor de voorzieningen.

b. Hulp aan auditief gehandicapten

Intramurale hulp aan auditief gehandicapten maakt van oudsher deel uit van het verstrekkingenpakket van de AWBZ. In het Verstrekkingenbesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering 1968 (Stb. 1977, 444) is die hulp geregeld in artikel 1, eerste lid, onder A, sub d, jo. artikel 3, tweede en derde lid. In de ministeriële uitvoeringsregeling, de Regeling verzorging auditief gehandicapten Bijzondere Ziektekostenverzekering (Stcrt. 1968, 131) wordt die hulp nader omschreven als: sociale en

pedagogische vorming, geneeskundige behandeling, waaronder begrepen geneeskundige onderzoek, revalidatiebehandeling en verpleging.

Uitdrukkelijk wordt daarbij bepaald dat die hulp gericht dient te zijn op het zo goed mogelijk ontvangen van buitengewoon onderwijs of omscholing.

Deze verstrekking wordt geleverd door een zestal erkende instellingen voor doven en slechthorenden. In de omschrijving van de verstrekking in de regeling verzorging auditief gehandicapten bijzondere ziektekostenverzekering (Stcrt. 1968, 131) is sinds 1968 geen verandering gebracht.

Sinds die tijd is echter als gevolg van een aantal ontwikkelingen de visie op de aard en de omvang van de hulpverlening, alsmede in het vervolg daarop het aanbod van de feitelijke hulpverlening aan verandering onderhevig geweest. Maatschappelijke ontwikkelingen, alsmede een groeiende en veranderende doelgroep hebben voorts mede geleid tot een veranderde hulpvraag. De instellingen hebben zich in die periode ontwikkeld van organisaties waarin het accent op de functie van school-internaat lag tot multifunctionele behandelingsinstellingen met een breed en gedifferentieerd hulpverleningsaanbod. In de doelgroep is een accentverschuiving opgetreden van jeugdigen met een enkelvoudige handicap naar jeugdigen die naast de auditieve handicap nog andere handicaps of bijkomende problemen kennen: ernstige gedragsproblemen, autistisch of autistiform gedrag, ernstige psychische problemen, lichamelijke handicaps. Deze verzwarende en toegenomen complexiteit van de hulpvraag heeft geleid tot een zorgintensiever hulpaanbod. Ook zijn in toenemende mate jeugdigen met spraak/taalstoornissen in de instellingen opgenomen. Naast intensivering van het hulpaanbod is er ook sprake geweest van een differentiatie van het hulpaanbod, waardoor meer zorg op maat wordt geboden. Een voorbeeld daarvan vormt de ontwikkeling van vormen van deeltijdbehandeling als alternatief voor de intramurale hulpverlening. Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat er een groeiende discrepantie is ontstaan tussen de hulpvraag en het feitelijke zorgaanbod enerzijds en de omschrijving van de verstrekking anderzijds. Die groeiende kloof tussen norm en werkelijkheid zorgde in toenemende mate voor problemen in de uitvoeringspraktijk.

Het voorgaande is mede aanleiding geweest de Ziekenfondsraad advies te vragen inzake een herstructurering van de verstrekkingen voor auditief gehandicapten in functionele zin. Naast de hiervoor beschreven verstrekkingen zou de herstructurering ondermeer ook betrekking moeten hebben op de hulp verleend in audiologische centra, een hulpvorm die onderdeel uitmaakt van het verstrekkingenpakket van de Ziekenfondswet. Bij brief van 27 september 1990 heeft de Ziekenfondsraad een interim-advies uitgebracht (Uitgave van de Ziekenfondsraad 1990, nr. 494). In dat interim-advies concludeert de Ziekenfondsraad dat een advies over een algehele herstructurering van de verstrekkingen voor auditief gehandicapten om diverse redenen nog niet gegeven kan worden.

Tegelijkertijd constateert de Ziekenfondsraad ten aanzien van de huidige intramurale verstrekkingen dat de daarin verwoorde doelstelling te beperkt is, de indicatiestelling achterhaald is en de geboden vorm van hulpverlening niet meer aansluit bij de gegroeide hulpbehoefte. Gezien de problemen die zich hierdoor in toenemende mate voordoen in de uitvoeringspraktijk adviseert de Ziekenfondsraad bij wijze van tussenstap en in afwachting van een verdergaande herstructurering om de bestaande intramurale verstrekking aan de geschetste ontwikkelingen aan te passen. In concreto worden op een drietal onderdelen aanpassingen voorgesteld. De omschrijving van de doelstelling van de hulpverlening dient zodanig aangepast te worden, dat daaronder niet alleen

meer het kunnen volgen van onderwijs of scholing wordt begrepen maar ook revalidatie en het op andere wijze bevorderen, dan wel herstellen van de zelfstandigheid van de auditief gehandicapte.

Daarnaast wordt het wenselijk geacht de verstrekking zodanig aan te passen dat daardoor ook deeltijdbehandeling ten formele mogelijk wordt. Tenslotte wordt een herformulering van de indicatiestelling voorgesteld teneinde bij de realiteit te kunnen aansluiten. De Ziekenfondsraad stelt voor om een en ander vorm te geven door de huidige ministeriële uitvoeringsregeling – de Regeling verzorging auditief gehandicapten Bijzondere Ziektekostenverzekering (Stcrt. 1968, 131) – te vervangen door een nieuwe.

Ik onderschrijf dit advies en wil daaraan uitvoering geven.

Anders dan de Ziekenfondsraad meen ik echter, dat voorafgaande aan de vaststelling van die nieuwe regeling, het Verstrekkingenbesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering 1968 (Stb. 1977, 444) gewijzigd dient te worden. In het bijzonder de differentiatie van de verstrekking in de vorm van deeltijdbehandeling noopt daartoe, gegeven de tot nu toe gevolgde systematiek van vastlegging van de verstrekkingen. Het onderhavige besluit strekt ertoe een dergelijke aanpassing aan te brengen.

Door wijziging van artikel 1, eerste lid, jo artikel 3, van het Verstrekkingenbesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering 1968 (Stb. 1977, 444) is de grondslag voor een gedifferentieerder verstrekking aan auditief gehandicapten gelegd. De ministeriële uitvoeringsregeling kan overeenkomstig het advies van de Ziekenfondsraad worden aangepast. Aan de hand van het definitieve advies van de Ziekenfondsraad zal te zijner tijd worden bezien of een verdere aanpassing van het Verstrekkingenbesluit nodig is.

Uit de onderhavige wijziging van het Verstrekkingenbesluit vloeit ook wijziging van het Administratiebesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering (Stb. 1983, 253) voort. De onderhavige wijzigingen treden met ingang van 1 juli 1991 in werking.

Financiële consequenties

Er zijn geen kosten-consequenties verbonden aan het vervallen van het onderdeel voorziening-gericht maatschappelijk werk uit de verstrekkingen «plaatsing in een dagverblijf voor gehandicapten» en «opneming en verder verblijf in een gezinsvervangend tehuis voor gehandicapten», noch voor de begroting, noch voor het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten (AFBZ). Met het vervallen van dit onderdeel uit de genoemde verstrekkingen vervallen immers de feitelijke werkzaamheden die onder de noemer voorziening-gericht maatschappelijk werk werden verricht, niet. Wel is per 1 januari 1991 het financiële kader van de sociaal-pedagogische diensten verhoogd met f 10 miljoen, terwijl het totaal-financiële kader van de gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor geestelijk gehandicapten met eenzelfde bedrag is verlaagd. Al deze voorzieningen worden gefinancierd krachtens de AWBZ, zodat deze mutaties budgettair neutraal voor het AFBZ uitwerken.

Het differentiëren van de verstrekking voor auditief gehandicapten zou tot meerkosten aanleiding kunnen geven. Naar verwachting zullen er echter om de volgende redenen geen mutaties optreden. Voor een gedeelte vindt nu al deeltijdbehandeling plaats binnen de financiële kaders van de instellingen. Daarnaast zal binnen de instellingen verdere substitutie van intramurale zorgvormen naar semimurale vormen optreden. Voor zover er toch van meerkosten sprake is dan zullen deze

marginaal van karakter zijn aangezien de doelgroep voor deze verstrekking zeer beperkt van omvang is; daarvoor zullen alsdan in het kader van het Financieel Overzicht Zorg (FOZ) oplossingen worden gevonden.

Deregulering

Het onderhavige besluit is aan de hand van de beknopte vragenlijst, zoals opgenomen in de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur (Stcrt. 1984, 52), op dereguleringsaspecten getoetst. Daaruit bleek dat dit besluit uit dereguleringsoogpunt geen bezwaren ontmoet.

Artikelsgewijs

Artikel I

Dit artikel bevat de wijzigingen in het Verstrekkingenbesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering 1968 (Stb. 1977, 444).

De aanpassing van de verstrekking aan auditief gehandicapten heeft aldus vorm gekregen dat aan artikel 1, eerste lid, een nieuw onderdeel B – hulp aan auditief gehandicapten – is toegevoegd, onder gelijktijdige schrapping van artikel 1, eerste lid, onderdeel A, sub d, waarin de intramurale verstrekking aan auditief gehandicapten voordien werd geregeld. In artikel 3, vijfde lid wordt de verstrekking nader omschreven. Kernelementen in deze verstrekking zijn: onderzoek, behandeling, begeleiding en verblijf. Zoals in het algemeen gedeelte van de toelichting al is aangegeven draagt de wijziging een beperkt karakter in afwachting van verdere adviezen van de Ziekenfondsraad, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij de bestaande situatie. Daarom is ook in de omschrijving van de verstrekking tot uitdrukking gebracht dat, evenals voor 1 juli 1991, aanspraak bestaat op de zorgonderdelen genoemd in artikel 3, derde lid van het Verstrekkingenbesluit. Bij de toekomstige verdere herstructurering van de verstrekking zal bezien worden of in het licht van het normalisatie-principe, deze zorgonderdelen deel moeten blijven uitmaken van de categorale verstrekking aan auditief gehandicapten. In de omschrijving van de verstrekking is voorts een duidelijke relatie gelegd met de doelstelling van de hulpverlening: deze moet dienen ter bevordering en het behoud van de zelfstandigheid van de auditief gehandicapten.

In de ministeriële uitvoeringsregeling wordt verdere uitwerking aan de verstrekking gegeven. Daarbij wordt – zoals in de algemene toelichting aangegeven – aangesloten bij het advies ter zake van de Ziekenfondsraad.

Door het schrappen van de zinsnede «het vanwege het dagverblijf te verrichten voorziening-gericht maatschappelijk werk» in artikel 3, zevende lid, en «het vanwege het gezinsvervangend tehuis te verrichten voorziening-gericht maatschappelijk werk» in artikel 3, tiende lid, is het vervallen van het onderdeel voorziening-gericht maatschappelijk werk uit de verstrekkingen «plaatsing in een dagverblijf voor gehandicapten» en «opneming en verder verblijf in gezinsvervangend tehuis voor gehandicapten» geëffectueerd.

Artikel II

In dit artikel zijn de wijzigingen in het Besluit erkenningsnormen dagverblijven voor gehandicapten (Stb. 1982, 725) opgenomen.

De wijzigingen in de artikelen 20 en 22 vloeien voort uit het laten vervallen van het onderdeel voorziening-gericht maatschappelijk werk uit de verstrekking «plaatsing in een dagverblijf voor gehandicapten».

Tevens is door wijziging van artikel 3 de omschrijving van de doelstelling van het dagverblijf aan de nieuwe situatie aangepast.

Artikel III

Dit artikel bevat de wijzigingen in het Besluit erkenningsnormen gezinsvervangende tehuizen voor gehandicapten (Stb. 1982, 726). Deze wijzigingen zijn analoog aan de wijzigingen in het Besluit erkenningsnormen dagverblijven voor gehandicapten (Stb. 1982, 725), zoals toege-licht bij artikel II.

Artikel IV

Dit artikel bevat de wijzigingen in het Administratiebesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering (Stb. 1983, 253). Deze wijzigingen vloeien voort uit de herformulering van de verstrekking ten behoeve van auditief gehandicapten. Tevens bevat dit artikel een technische verbetering van artikel 1.

Artikel V

Het onderhavige besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 1991, voor zover het de wijzigingen betreft die samenhangen met de herformu-lering van de verstrekking ten behoeve van auditief gehandicapten. Het besluit werkt terug tot en met 1 januari 1991 voor zover het wijzigingen betreft die verband houden met het voorziening-gericht maatschappelijk werk. Aan dit aspect is reeds aandacht besteed in de algemene toelichting.

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons